

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy Jana Dvořáka a soudců Aleše Korejtky a Petry Venclové ve věci **žalobce L. F., nar. XX. X. XXXX**, bytem X, **zastoupeného Denisem Mitrovičem, advokátem** se sídlem Mírové náměstí 274, 517 21 Týniště nad Orlicí, proti **žalovanému Magistrátu města Pardubic**, nám. Republiky 12, 530 21 Pardubice, o **žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 5. 2015, č. j. OSA/P - 684- 14 - D/106,**

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

I.

Žalované rozhodnutí, žaloba a vyjádření žalovaného

Rozhodnutím Magistrátu města Pardubic (dále též „žalovaný“) ze dne 18. 5. 2015, č. j. OSA/P - 684/14 – D/106 (dále též „žalované rozhodnutí“), žalovaný nevyhověl návrhu žalobce ze dne 22. 4. 2015 na upuštění od výkonu zbytku zákazu řízení motorových vozidel,

který byl žalobci uložen rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 7. 2014, č. j. OSA/P-684/14-D/36, a to na dobu 16 měsíců (od 20. 8. 2014 do 20. 12. 2015).

Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že dle § 14 odst. 3 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o přestupcích“), lze od výkonu zbytku zákazu činnosti upustit po uplynutí poloviny doby výkonu této sankce, jestliže pachatel přestupku způsobem svého života prokázal, že její další výkon není potřebný. To ovšem žalobce dle žalovaného neprokázal, neboť poté, co nabylo moci práva rozhodnutí, jímž byl žalobci uložen zákaz činnosti (řízení všech motorových vozidel), porušil žalobce důležitou povinnost plynoucí z § 94a odst. 2 zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o provozu na pozemních komunikacích“), když neodevzdal příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do 5 pracovních dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o uložení zákazu činnosti (řízení všech motorových vozidel), řidičský průkaz. Dopustil se tak v době výkonu zákazu činnosti dalšího protiprávního jednání souvisejícího s provozem na pozemních komunikacích (za které byl následně postižen) a současně demonstroval svůj ledabylý postoj k povinnostem uloženým mu zákonem o provozu na pozemních komunikacích.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, v níž namítl, že uložená sankce žalobce citelně omezuje jak při výkonu profese, tak při obstarávání soukromých záležitostí. Žalobce nesouhlasí se závěrem žalovaného, že způsobem svého života neprokázal, že další výkon zákazu činnosti není potřebný, neboť porušení § 94a odst. 2 zákona o provozu na pozemních komunikacích považuje „za *administrativní záležitost*“, navíc za toto jednání byl již postižen (byla mu uložena pokuta). Žalobce se proto domnívá, že byl „*v podstatě potrestán dvakrát*“. V doplnění žaloby ze dne 30. 6. 2015 pak žalobce uvedl, že rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 7. 2014, č. j. OSA/P-684/14-D/36, kterým mu byl uložen zákaz činnosti, není dle jeho názoru pravomocné.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě (které není třeba rekapitulovat, neboť jeho obsah účastníci znají, nadto v řízení byl žalovaný úspěšný, přičemž v odůvodnění rozsudku je třeba vypořádat námitky toho účastníka, kterému soud za pravdu nedal) vyhodnotil námitky žalobce jako liché a zopakoval argumenty obsažené v odůvodnění žalovaného rozhodnutí, které je dle jeho názoru věcně správné a zákonné. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

II.

Posouzení věci krajským soudem

Předně krajský soud připomíná, že podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), soud přezkouvává (přičemž vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu /§ 75 odst. 1 s. ř. s./) napadené výroky žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů (dispoziční zásada), z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné (§ 71 odst. 1 písm. d/ s. ř. s.). Přezkoumá-li soud žalobou napadené rozhodnutí nad rámec žalobních bodů, překročí rámec přezkumné činnosti vymezený v § 75 odst. 2 s. ř. s. Nejvyšší správní soud již v minulosti vyslovil, že „*jinou vadou řízení před soudem*“ s vlivem na zákonnost rozhodnutí o

věci samé je, pokud krajský soud přezkoumá a poté zruší žalobou napadené správní rozhodnutí z důvodu, který nebyl žalobcem uplatněn jako žalobní bod. Takový postup krajského soudu je nejen popřením dispoziční zásady, kterou je ovládáno správní soudnictví, ale znamená i zásah do principu rovnosti účastníků řízení, neboť jim odnímá právo vyjádřit se ke skutkovým a právním otázkám, které vzal soud za určující pro své zrušující rozhodnutí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2008, č. j. 7Afs 216/2006-63, dostupný /obdobně jako ostatní zmiňovaná rozhodnutí kasačního soudu/ na www.nssoud.cz).

Dále krajský soud zdůrazňuje, že ačkoliv je povinností orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako požadavek odpovědi na každou námitku, resp. argument (srov. kupř. nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 201/04, I. ÚS 729/2000, I. ÚS 116/05 a IV. ÚS 787/06, III. ÚS 961/09). Rozsah reakce na konkrétní námitky je co do šíře odůvodnění spjat s otázkou hledání míry (proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení /srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9Afs 70/2008 – 13, dostupný na www.nssoud.cz/), případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) i s akceptací odpovědi implicitní (což připouští i Ústavní soud – srov. např. usnesení ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09 /odstavec 4 odůvodnění/, usnesení ze dne 11. 3. 2010, sp. zn. II. ÚS 609/10 /odstavec 5 odůvodnění/, usnesení ze dne 7. 5. 2009, II. ÚS 515/09 /odstavec 6 odůvodnění/, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 4 Ads 58/2011 – 72, dostupný na www.nssoud.cz atd.) - tzn., že **na námitky lze reagovat i (např.) tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí orgán veřejné moci prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní tak, že toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí** (tento právní názor akceptoval i Nejvyšší správní soud – viz např. bod 15 odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, č. j. 6 Ads 237/2014 – 9, bod 37 odůvodnění rozsudku téhož soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 6 As 153/2014 – 108, bod 12 odůvodnění rozsudku téhož soudu ze dne 4. 3. 2015, č. j. 8 Afs 71/2012 – 161, či odůvodnění rozsudku téhož soudu ze dne 16. 4. 2015, č. j. 7 As 169/2014 – 55). Ústavní soud v této souvislosti konstatoval: „[n]ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“ (srov. nálezy ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, bod 68, a desítky dalších rozhodnutí Ústavního soudu dostupná na <http://nalus.usoud.cz/Search/Search.aspx>; srov. obdobně též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 41/2012 - 50, odstavec 21, nebo ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 Afs 44/2013 - 30, odstavec 41, popř. ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 As 17/2013 – 50, odstavec 17, popř. rozsudky ve věcech 1 Afs 81/2013, 1 Afs 82/2013, 1 As 72/2013, 9 Afs 22/2013, 9 Afs 39/2013, 9 Afs 45/2013, 3 As 80/2013 a řada dalších). Ostatně i Ústavní soud v případě, že námitky stěžovatelů nejsou způsobilé změnit výrok rozhodnutí, tyto nevypořádává (srov. např. odstavec 24. nálezu ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 2029/08; Ústavní soud zde uvedl: „Ústavní soud se nezabýval dalšími námitkami stěžovatelky, protože by rozhodnutí o nich nebylo způsobilé změnit výrok.“), neboť si je plně vědom toho, že požadavky kladené na orgány veřejné moci - pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami adresátů jejich aktů - nesmí být přemrštěné. Takové přehnané požadavky by byly výrazem přepjatého formalismu, který by ohrožoval funkčnost těchto orgánů, především pak jejich schopnost efektivně (zejména v přiměřené době a v odpovídajícím rozsahu) plnit zákonem jim uložené úkoly.

Vhodné je též vypíchnout, že odmítnutí argumentace účastníka řízení nelze bez dalšího považovat za porušení jeho práv. **Právo na spravedlivý proces nelze vykládat tak, že jde o právo jednotlivce na vyhovění jeho návrhu či na rozhodnutí v jeho prospěch** (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 10. 2011, sp. zn. III. ÚS 2773/11).

Nyní k samotnému přezkumu:

Předpoklady pro rozhodnutí o upuštění od výkonu zbytku zákazu činnosti jsou dva, a to

- a) uplynutí poloviny doby výkonu sankce zákazu činnosti,
- b) pachatel přestupku prokáže způsobem svého života, že další výkon sankce není potřebný.

Splnění první podmínky nebylo mezi účastníky sporné (polovina doby výkonu sankce zákazu činnosti uplynula dne 20. 4. 2015, žalobce podal návrh dne 22. 4. 2015).

Předpokladem splnění druhé podmínky je především to, že pachatel přestupku plně respektoval uložený zákaz činnosti. I když jde o hledisko základní, nejde o jediné kritérium a správní orgán je povinen zvážit všechny okolnosti související s osobou pachatele přestupku a s jeho protiprávní činností, aby mohl přijmout závěr o dosažení potřebného působení na pachatele přestupku i kratším výkonem této sankce (srov. – mutatis mutandis – např. usnesení Ústavního soudu ze dne 3. 12. 2013, sp. zn. I. ÚS 2867/13, či komentáře uznávaných autorů k § 90 odst. 1 zák. č. 40/2009 Sb. /který je formulován obdobně jako § 14 odst. 3 zákona o přestupcích/, zejména srov. Šámal, P. a kol. Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 1104). Žalovaný proto zcela správně a v souladu se zákonem (jeho smyslem) přihlédl též k tomu, že žalobce v průběhu výkonu sankce zákazu činnosti znovu porušil ustanovení zákona o provozu na pozemních komunikacích, když v zákonem stanovené lhůtě neodevzdal příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností řidičský průkaz. Nejednalo se přitom o „administrativní pochybení“, jak naznačoval žalobce v žalobě. Držení řidičského průkazu bez existence řidičského oprávnění narušuje veřejný zájem na rychlém a spolehlivém zjištění, zda je řidič držitelem řidičského oprávnění, neboť se jedná o veřejnou listinu, která osvědčuje řidičské oprávnění držitele a jeho rozsah (§ 103 odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích). Ten, kdo si ponechává řidičský průkaz, aniž by byl skutečným držitelem řidičského oprávnění, vytváří podmínky pro znesnadnění odhalení jeho případné protiprávní činnosti. Současně tím vyjadřuje svůj ledabylý postoj k plnění povinností řidiče stanovených citovaným zákonem, tzn., vede takový způsob života, který nezaručuje, že další výkon zákazu činnosti není potřebný (srov. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 2. 2015, č. j. 22 A 37/2013 – 15).

Nejednalo se ani o porušení zásady ne bis in idem. Zásada ne bis in idem je na ústavní úrovni zakotvena v článku 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod (dále též „Listina“). Povinnost ctít uvedenou zásadu dále plyne i z článku 4 odst. 1 protokolu č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (dále též „Úmluva“), podle níž nikdo nemůže být stíhán nebo potrestán v trestním řízení podléhajícím pravomoci téhož státu za trestný čin, za který již byl osvobozen nebo odsouzen konečným rozsudkem podle zákona a trestního řádu tohoto státu. Ačkoliv uvedená ustanovení hovoří pouze o „trestním stíhání“ či „trestním řízení“, danou zásadu je třeba vztáhnout i na řízení o přestupcích a o správních

deliktech, jak již Nejvyšší správní soud judikoval (z poslední doby srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2015, č. j. 6 As 106/2014 – 25). Žalovaný však nerozhodoval o vině a trestu (sankci), nýbrž pouze o návrhu žalobce na upuštění od výkonu zbytku zákazu činnosti. Nemohlo tedy z povahy věci dojít k porušení zákazu dvojího trestání za tentýž skutek. To, že žalovaný při svém rozhodování přihlédl k protiprávnímu jednání žalobce, za nějž byl v průběhu výkonu zákazu činnosti žalobce postižen, nelze hodnotit jako porušení výše zmíněné zásady (k tomu srov. – mutatis mutandis - usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 5. 2012, sp. zn. IV. ÚS 371/12).

Pokud jde o námitku, že rozhodnutí o přestupku ze dne 21. 7. 2014, č. j. OSA/P-684/14-D/36, dosud nenabylo právní moci, pak ta zjevně nesměřuje proti žalovanému rozhodnutí (zcela se mívá s rozhodovacími důvody). Nadto rozhodnutí o přestupku ze dne 21. 7. 2014, č. j. OSA/P-684/14-D/36, je opatřeno doložkou právní moci. Doložka právní moci, byť sama není právní skutečností, která zakládá, mění či ruší právní vztahy, je úředním osvědčením o právní skutečnosti – nabytí právní moci. Jako takové jí svědčí presumpce správnosti, přičemž tento předpoklad nebyl žalobcem vyvrácen (srov. i Ústavní soud ČR rozhodl dne 2. 4. 1998 pod sp. zn. III. ÚS 456/97 2), resp. žalobce k jeho vyvrácení nenavrl žádné důkazy.

Lze tedy uzavřít, že žalovaný při rozhodování nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení a ani jej nezneužil. Jeho úvahy jsou logické a premisy jeho úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za těchto okolností správní soud není oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2005, č. j. 6 Azs 304/2004-43).

Pro úplnost krajský soud dodává, že nezpochybňuje, že výkon sankce zákazu činnosti způsobuje žalobci problémy jak při výkonu profese, tak při obstarávání soukromých záležitostí. Popsané dopady jsou však zákonodárcem předpokládaným důsledkem výkonu uložené sankce. Pokud by těchto dopadů nebylo, nejednalo by se o sankci (chyběl by moment represe). Uložení sankce zákazu činnosti (a trvání na jejím výkonu) však není samoúčelné (nejedná se o libovůli), nýbrž je (mimo jiné) justifikováno zájmem společnosti na ochraně života a zdraví ostatních účastníků silničního provozu.

III.

Závěr a náklady řízení

Jelikož ani jedna ze základních žalobních námitek nebyla důvodná, krajský soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I).

Žalobce nebyl v řízení úspěšný, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario). Úspěšný žalovaný se práva na náhradu nákladů řízení vzdal. Krajský soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II). Ostatně Nejvyšší správní soud (rozšířený senát) dospěl k závěru, že žalované správní orgány mají právo na náhradu jen těch účelně vynaložených nákladů, které přesahují jejich běžnou úřední činnost, přičemž náklady vynaložené v řízení před správním soudem lze dle Nejvyššího správního soudu považovat za součást běžné úřední činnosti. Běžnou úřední činnost by mohly přesahovat např. náklady správního orgánu vynaložené na obranu proti žalobám zjevně šikanózním (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze

dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47; za pozornost ovšem stojí i odlišné stanovisko ke zmiňovanému usnesení rozšířeného senátu).

P o u ě n í :

Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost (mimořádný opravný prostředek) ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 23. září 2015

Jan Dvořák v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Vladimíra Píchová